

capienda idoneos possit, illico secum ad exercitum ducat : quod tanto civium ardore, ac concursu effectum est, ut cum quadringentis equitibus, ac sex circiter peditum millibus, reliquis ad urbis custodiam mœnia circum dispositis, statim in castra convolarit. Sub cuius adventum Helvetii, quibus graviores partes in prælio sustinendas Lautrechius commiserat, adversam castrorum frontem adoriuntur; sed cum præ fossarum altitudine (quod in primis optaverant) bellicas hostium machinas aggredi non possent, magno conatu transilire fossas nituntur, Germanis peditibus, Georgio Frandispergio, ut diximus, duce, strenue pro vallo propugnantibus, acriterque obsistentibus : illis contra in castra penetrare conantibus, Germanosque propellentibus, qui loci opportunitate freti eo majore nixu pugnabant, quo plus verebantur, ne cum hoste fossas prætergresso, ancipiti Marte certare cogerentur. Dum atrox pugna utrinque committitur, a latere dextro Helvetii ab Hispanis peditibus ingenti minorum tormentorum procella effusa verberantur. Tum omnes intrepide pericula subire, morientium vestigiis hære, nec socios inultos pati. Utrisque summo animorum ardore dimicantibus, Scudus a leva trecentis equitibus, peditumque globo circumductis, a tergo hostes aggreditur, patentique aditu invento, in mediam aciem irrupit, alios obtruncat, alios perterrefacit : verum cum numero impar esset, copiiisque, quas secum Mediolano Sfortia eduxerat, præter spem Cæsareanos auctos animadverteret, referre pedem est coactus. A dextra Lautrechius equitum ala, quam ad fallendos hostes rubra cruce adornaverat, Gallis albam gestare assuetis, simul cum hostibus in castra irrupturum sibi persuaserat; sed astu detecto, Columna suis militibus spicarum, quæ jam in agris excreverant, manipulos capiti imponere iussis, Lautrechii conatus elusit. Igitur Helvetii, quibus certaminis pondus relictum fuerat, licet insita militari virtute, ac ferocitate acriter pugnando in castra penetrare niterentur, natura loci, fossarum altitudine, Germanorum robore tandem fessi, paulatim cedere coacti, ordinata acie cum tormentis, ac sarcinis, extremo Venetorum agmine comitati, Modoetiam se recepere. Eo die ex Helvetiis ad tria millia cum decem ac septem eorum ducibus cecidere; pauci ex Cæsareanis deside-

rati

*Helvetiorum
internecio.*